

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Llicenciatura d'Adm. i Dir. d'Emp. i d'Economia
Curs 2000-2001
Anual
Assignatura troncal
12 crèdits

Departament d'Economia
Campus de Montilivi
17071 Girona
Fax 34 (9) 72 41 80 32
c.e. @

PROGRAMA D'ECONOMIA MUNDIAL

Professor: Ramon Ballester (tarda: tot el curs, matí: segon quadrimestre) / **Renan-Ulrich Goetz** (matí: primer quadrimestre)
Telèfon: 972418236 (Ramon Ballester) /972418719 (Renan-Ulrich Goetz)
Correu electrònic: <mailto:ramon.ballester@udg.es> <mailto:renan.goetz@udg.es>
Pàgina web. <http://econ.udg.es/~ramonb> <http://www.udg.edu/fcee/professors/goetz>

Objectius:

Introduir l'estudiantat en l'anàlisi del funcionament del conjunt de l'economia mundial, fent especial èmfasi en les interrelacions econòmiques existents entre els estats i en els processos d'integració econòmica regional. Els coneixements adquirits en aquesta assignatura han de ser un marc de referència indispensable per a l'anàlisi que es farà posteriorment, al llarg del pla d'estudi, de les economies espanyola i catalana. En concret, es pretén estudiar:

- * l'evolució recent i principals característiques de l'economia mundial.
- * el comerç internacional: causes, característiques, política comercial.
- * els mercats de canvis: mercats de divises, polítiques canviàries.
- * els processos d'integració econòmica, fent esment especial a la Unió Europea

Programa teòric:

Primer quadrimestre (octubre-gener -6 crèdits-)

PART I: L'ECONOMIA MUNDIAL: UNA VISIÓ GLOBAL

Lliçó 1 L'economia mundial: una introducció

- 1.1. Concepte d'economia mundial
- 1.2. Les transaccions internacionals
- 1.3. Principals trets de l'evolució de l'economia mundial: 1973-1998
- 1.4. El procés de globalització de l'economia mundial
- 1.5. Els principals actors en l'economia mundial

PART II: EL COMERÇ INTERNACIONAL

Lliçó 2: Comerç internacional i política comercial

- 2.1. Raons del comerç internacional: avantatges absoluts i avantatges comparatius
- 2.2. Raons del comerç internacional: economies d'escala i diferenciació del producte
- 2.3. Restriccions al comerç i política comercial: barreres aranzelàries i no aranzelàries
- 2.4. El debat lliurecanvi-protecció

Lliçó 3: El procés de liberalització comercial

- 3.1. Del GATT a l'OMC
- 3.2. Neoproteccionisme i amenaces al multilateralisme

Lliçó 4: Evidència empírica del comerç internacional

- 4.1. Evolució recent del comerç internacional
- 4.2. Estructura i dinàmica dels intercanvis comercials
- 4.3. PVD i comerç internacional
- 4.4. Els altres comerços

PART III: ELS MERCATS DE CANVIS

Lliçó 5: Els mercats de divises i financers

- 5.1. Conceptes bàsics del mercat de divises
- 5.2. Oferta i demanda d'una divisa
- 5.3. Els determinants del tipus de canvi d'una moneda: factors comercials i financers
- 5.4. Els mercats internacionals de capitals

Lliçó 6: Les polítiques de tipus de canvi

- 6.1. Sistemes canviaris: tipus de canvi fixos versus tipus de canvi flotants-flexibles
- 6.2. Anàlisi teòrica d'una unió econòmica i monetària

Lliçó 7: Les interdependències en l'economia mundial

- 7.1. Els mecanismes de transmissió internacional
- 7.2. Interdependència i cooperació

Lliçó 8: El Sistema Monetari Internacional

- 8.1. El FMI
- 8.2. Deute extern del PVD i el paper del FMI i del BM
- 8.3. Crisis monetàries, atacs especulatius i efectivitat de les polítiques econòmiques

Segon quadrimestre (febrer-juny –6 crèdits-)

PART IV: INTEGRACIÓ ECONÒMICA

Lliçó 9: Teoria de la integració econòmica

- 9.1. Tipus o nivells de processos d'integració econòmica
- 9.2. Efectes dels processos d'integració econòmica
- 9.3. Blocs econòmics i regionalisme

Lliçó 10: Història de l'Europa Comunitària

- 10.1. L'etapa de postguerra: cooperació econòmica i integració sectorial
- 10.2. La CEE: el Tractat de Roma
- 10.3. De l'Acta Única Europea al Tractat de Maastricht: mercat interior i unió econòmica i monetària
- 10.4. El Tractat d'Amsterdam i l'Agenda 2000
- 10.5. Previsions de futur

Lliçó 11: Marc institucional i jurídic

- 11.1. Marc institucional de la UE
- 11.2. Marc jurídic de la UE

Lliçó 12: Pressupost UE

- 12.1. Pressupost comunitari: ingressos i despeses
- 12.2. Impactes del pressupost comunitari

Lliçó 13: Unió Econòmica i Monetària (UEM)

- 13.1. El Sistema Monetari Europeu (SME)
- 13.2. Transició cap a la UEM

13.3. El futur de la UEM

Lliçó 14: La Política Agrària Comuna (PAC)

14.1. Justificació de la PAC

14.2. La PAC tradicional (1962-91)

14.3. La PAC reformada (1992-99)

14.4. L'Agenda 2000 i la PAC

Lliçó 15: La Política de Cohesió Econòmica i Social

15.1. Justificació de la PCES

15.2. Les diferències regionals a la UE

15.3. La nova PCES (1988-1999)

15.4. La PCES i l'Agenda 2000

Lliçó 16: Les polítiques interiors i exteriors

16.1. Política comercial comuna

16.2. Política industrial i de competència

16.3. Política social

16.4. Política mediambiental

16.5. Política d'ajut al desenvolupament

Programa de pràctiques:

Consistiran en la realització de problemes i el comentari de lectures relacionades amb el programa. Els temes a tractar són, entre d'altres:

Part I: Textos sobre globalització economia mundial, polítiques econòmiques contemporànies.

Part II: Exercicis comerç internacionals (aranzels, quotes), textos sobre funcionament GATT, paper PVD en comerç internacional.

Part III: Exercicis mercat divises, textos deute extern, evolució SME, paper FMI.

Part IV: Textos sobre UE (història, institucions, principals polítiques, temes d'actualitat).

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

L'assignatura es desenvoluparà al llarg de tot el curs (30 setmanes), dividides en dos quadrimestres. Cada setmana es fan quatre hores de classe. Es realitzaran, per a cada estudiant i quadrimestre, tres sessions (d'una hora cadascuna) d'activitats acadèmicament dirigides, destinades a comentar els textos que han de llegir l'alumnat i que presenten un major grau de dificultat.

Sistema d'avaluació:

L'avaluació per la convocatòria de juny es basarà en els següents elements:

1) al mes de febrer es farà una primera avaluació, corresponent a la matèria del primer quadrimestre. La nota corresponent a aquesta primera avaluació serà formada per dos components:

a) la nota de l'examen de febrer: valdrà el 80% de la nota.

b) nota de les avaluacions periòdiques fetes al primer quadrimestre: valdrà el 20% de la nota.

2) Al mes de juny es farà l'avaluació final. La nota final de l'assignatura (per a la convocatòria de juny) contindrà dos elements:

a) la nota de l'examen final de juny: valdrà el 80% de la nota.

b) les avaluacions periòdiques del segon quadrimestre: valdrà el 20% de la nota.

L'examen final de juny inclourà tota la matèria impartida al llarg del curs. Com a excepció a aquesta regla, els estudiants que hagin aprovat l'avaluació de febrer faran un examen final de juny especial en el qual només hi entrarà matèria corresponent al segon quadrimestre. Igualment, els estudiants que hagin aprovat l'avaluació de febrer tindran una nota de la convocatòria de juny que serà el promig de les notes de les avaluacions de febrer i de juny. En qualsevol cas, cal aprovar l'avaluació final de juny per a poder aprovar la convocatòria de juny.

Per la convocatòria de setembre, només hi haurà un examen corresponent a la totalitat de la matèria impartida.

Nota: les avaluacions periòdiques consistiran o bé en blocs de pràctiques, petits escrits o proves tipus test, que recolliran tant el material treballat a les classes teòriques, pràctiques i AAD, així com les lectures que hauran de realitzar pel seu compte l'estudiantat.

Bibliografia bàsica: 0

Parts I a III del temari (primer quadrimestre): TUGORES, J. (1993/1999). *Economía internacional, globalización e integración económica*. Mc Graw Hill, Madrid, 4a edició.

Part IV del temari (segon quadrimestre): MUÑOZ DE BUSTILLO, R.; BONETE, R. (1997). *Introducción a la Unión Europea. Un análisis desde la economía*. Alianza Universidad, Madrid.

Bibliografia complementària:

Durant el curs, via publicacions, s'anirà subministrant unes lectures específiques per temes o parts del temari, que serà d'obligada lectura, i que servirà com a material d'avaluació, tant als exàmens com a les avaluacions periòdiques. Algunes d'aquestes lectures podran ser en idiomes diferents dels dos oficials a Catalunya. En les publicacions també es proveirà de bibliografia complementària per si es desitja aprofundir o ampliar algun tema o part de tema. Nogenysmenys, uns manuals que poden servir com a bibliografia complementària són:

BERZOSA, C.; BUSTELO, P.; DE LA IGLESIA, J. (1997). *Estructura económica mundial*. Síntesis, Madrid.

GUZMAN, J.; RALLO, A. (1998). *Estructura económica mundial*. Mc Graw-Hill, Madrid.

HITIRIS, T.; VALLES, J. (1999). *Economía de la Unión Europea*. Prentice Hall, Madrid.

KRUGMAN, P.R.; OBSTFELD, M. (1997). *International Economics. Theory and Practice*. Addison Wesley, 4ªedició. (hi ha prevista traducció –mes d'octubre d'enguany- al castellà)